

Живорад НЕДЕЉКОВИЋ

КАМЕНИ САН

Светлости су отишле са страже,
Само још Месец нема где да оде
Или, свеједно, веће, док бурка воде
Као да потоп жели да испише, каже

Нестапним зраком који узгред сенке гради,
Иако је већ сувише сенки на телу сваком.
Да, месечина прождире ноћ, Месец, лаком,
Грицка љушттуру доступног и своје глади

Умножава, независно од било чега;
Ничег ноћас да му се одупре:
Плаче се извесно негде, али се не чују сузе,

Не капље зебња, нити постоји икаква спрега
Између речи што у тишину оду, пре
Него засветле под жутим погледом Медузе.

ИНВЕНТАР СВЕТЛОСНИХ ЧУДА

То што зађох у јутро као у књигу пријатеља
Коју сам добио скоро и читам је са страшћу
Неког ко открива познато као жеља
Што се гонета, значи да баш ћу

Ишчитати до краја све јутарње знаке
И слова прекривена росом, у воће одрасла,
У траве што, коси девојачкој једнаке,
Мама лептира и човека док слаб

Застајкује и понеке редове изнова чита,
Баш као да из њих куља пожуда,
Баш као да је у њима опис покоља

Изведеног савршено у овој земљи вода и жита,
А не несагледиви инвентар светлосних чуда
И благих треперења пред којима крв бива боља.

ЛИРИКА

Као кад цигарета догори међу прстима,
Па нагло сазнаш да још постоји живо ткиво,
Тако дан игра се са стварношћу и отима
Јој последњу помисао о преласку у штиво

Другачије, писано руком наивног лиричара,
Измишљено да буде сан и, каткад, уточиште.
Цврчи измучено месо, мирис је превара
За гладне од стварности која сама себе иште,

Ђутећи. Не гласи се, иако пече је и боли
Дрскост осветљеног дана што може било куд,
А ужива мучећи јаву, спреман да сколи
Сва меса, док чудеса и лирику твори, кажу, луд.

АУРА, ПО ВУЈАКЛИЈИ

Пријатан ваздух, мирисан, пријатан поветарац
Долази са цинобер – брегова кањоном речице.
Мјакке и нујне, рибице начином људи траже пречице
До плена што није заморен, већ дивље замара.

Збуњене мирисом, боје су у скерлет сажете,
Иако листопад шуља се као зечић, он је фазан,
Изабела, чак. Октобар је нишан, зарђали казан
Препун Далија и Лотрека. Боје су лаж. Лажете

Да могу нас имати слова, вичу. За ову причу
Нису, наравно, битне, поветарац их, нујне, хитне
У кажу о себи, тек да замирише као што уме

Кад се отргне из раља хипербола. Он би пичу
Да најави, мари за човека и ине ситне
Створове што од себе не виде безбојну прозу шуме.

УЖАСНО ЈЕДНОСТАВНО

Свратио је пријатељ, пошав на пецање,
Иде на обалу с намером да некако утרוши
Дуге, вреле сате, узгред: верује да
Обезбедиће ручак. У води опет има много
Риба, укусне су кад испеку се на жару,
Надевене луком и першуном, још су боље кад
Пливају у чорби од вина, црвеној од паприке.
Причамо невезано о начинима припреме, пијемо
Кафу и ракију, рибе проводе време сањајући
Мање рибе, баве се свакодневним пословима.
Можда одмичу ка ушћу, одлазе у битне реке
Што на мапама су јасно видљиве.

Одмиче недељно преподне, дотичемо се лова
На пастрмке, код Хемингвеја је све то
Ужасно једноставно решено: вино, жене лишене лажи,
Опрани пејзажи с травом и неколико четинара,
Речице које знају где теку, затим андалузијско
Вино извађено из вругка, у ранцу Гертруда ШТАЈН,
Уместо мапе и бусоле. Причамо, ваља се јесенас
Припремити за Есох Lucius, вели пријатељ, за
Прождрљиву, моћну штуку што не бира плен,
А у лошој метафори и у сећању има способност
Летења. Глисте у лименој кутијици слушају разговор,
Муче се на припеци, увијају попут линија на мапама,
Попут водотокова који штете воде уливајући се
У мутну неизвесност. Уздају се, румене, безводне,
У страшно једноставну моћ регенерације.

СВЕТЛОСНЕ ГОДИНЕ

Једна од планета ускоро ће доћи
У додир с једном од комета. Научни
И други кругови гонетају какав ће
Додир бити, ватрени пољубац с несагледивим
И сагледивим последицама. Мене је опет
Забављено нечим апстрактним и далеким,
Уместо вицева о политичарима и њиховим
Женама ујутру у аутобусима, препуним
И знојавим, у врелом уљу, људи причају
О могућој катаклизми. Млада медицинска
Сестра са торбицом, испуњеном шминком
И сваковрсним осмесима, не зна, наравно,
Значење речи катаклизма, али се помно

Ушиње да упамти распоред кугли у систему.
Мни да ли је Венера одмах до Марса,
Или нешто даље. Набреклој сестри иду у сусрет
Светлосне године, њене чврсте груди тај сусрет
Жељно ишчекују.

Управо жури комета, апстрактна као тане,
Са тешко докучивим унутрашњим устројством,
А недокучиво устројство мњења, дирнуто журбом,
Битно је поремећено. Као да десио се гол
На светском такмичењу у фудбалу, као да
Догодио се апстрактни преокрет у бици за какав
Градић у гудурама, причвршћен четинарима
За лопте брегова што памте време кад су печурке
У шумама биле надасве срећне због журбе посетилаца
Дугих, вештих прстију и непорецивог знања
О отровима, смештеног испод ноктију.

ГОДИШЊИ ОДМОР

Буђење усклађено са смислом цвркута,
Придошли у минули сан не умеју начин птица.
Сањах непожељне. Људе, догађаје, ствари.
Из сна не бирам ништа што остало би
У памћењу. Заборављам,

Бачен у начин врабаца, оваца, пчела,
У величанствени јутарњи начин распорен слухом,
Заборављам, пијем топлу, тамну течност, пушим
Сувише јужни дуван, кашљем сам са собом,
Нагађам да ли ће неко доћи да доручак
Поделитемо. Овлаш барена јаја, сир са сеновитих
Падина, мед с поломљених багремова, бајати хлеб
Што још га нисам зарадио.

Одмиче јутро, заборављам сањана чуда
Слушајући како српањ наступа: свечано,
Победнички. Просипа зрневље по свим обрвама
Да не би залутао, пали јагодице, букти у начину
Птица. Заборављам, одлажем сва чудеса јула која
Иначе не региструјем, да бих отишао по новине
Што ускоро ће бити распродате, по млеко
Са недосањаних пропланака, већ разграбљено,
По јаву које има у огромним количинама
У крупно одштампаним насловима.